

Motion till riksdagen 2005/06:Ub569

av **Sinikka Bohlin m.fl. (s)**

Utökat samarbete mellan högskolor och universitet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om utveckling av samarbete om forskarutbildning mellan universitet och högskolor.

Motivering

Högskolan i Gävle har en dokumenterat stor betydelse för kompetensförsörjningen i Gävleborgsregionen. Antalet helårstudenter uppgår nu till 6 400, vilket motsvarar ungefär trettontusen individer. Drygt en tredjedel av utbildningen ges med distansteknik, vilket gör tillgängligheten mycket god. Hälften av studenterna rekryteras från regionen och ungefär hälften av dem som examineras får efter studierna arbete i regionen. Från en tidigare mycket låg nivå uppgår den andel som påbörjar högskolestudier före 25 års ålder numer till 47 procent. Dessa förhållanden har en långsiktigt oerhört stor betydelse för regionen, som rymmer den högsta arbetslösheten och den högsta ungdomsarbetslösheten i Sverige.

När det gäller forskarstudier som slutar i doktorsexamen kvarstår emellertid flagranta och svårmotiverade skillnader jämfört med landet i övrigt. Bara 1 procent av studenterna i Gävleborg går vidare till forskarstudier. Genomsnittet för riket är 7 procent och i de stora universitetsorterna uppgår andelen till 15–16 procent. Vi har därför stöttat högskolans ambition att erövra rätten till egen forskarutbildning genom att ansöka om tekniskt och humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde. I samband med att riksdagen antog den forskningspolitiska propositionen (2004/05:80) klargjordes det att det rådande statsfinansiella läget inte medger fler vetenskapsområden. I propositionen sägs att högskolesystemet bör utvecklas mot ökat samarbete och att sådana samarbeten ger förutsättningar för ett effektivt resursutnyttjande. Vidare anføres följande:

Fel! Okänt namn på

För att ge studenter vid de mindre högskolorna goda möjligheter till forskarutbildning är det angeläget att universitet och högskolor med rätt att utfärda examen i forskarutbildning samarbetar på ett konstruktivt sätt med högskolor utan vetenskapsområde.

När det gäller forskarutbildning samarbetar Högskolan i Gävle redan med ett antal universitet och avser nu att vidareutveckla och förtydliga villkoren för sådant samarbete. Att döma av hittills vunna erfarenheter är dock förutsättningarna mycket skiftande. Högskolan har goda erfarenheter av samarbete med KTH och den forskarskola man gemensamt driver. Utdelningen från de sexton nationella forskarskolorna har hittills varit ganska blygsam. Samarbetet med de stora universiteten i övrigt bygger ofta på mer osäkra och dessutom mycket varierande villkor. I det viktiga arbete som nu intensifieras efterlyser högskolan ett stöd från regeringen som kan underlätta processen för högskolorna. Man ser det också som viktigt att universiteten ges incitament till ökat samarbete.

Vi menar att forskarutbildningens tillgänglighet är av vital betydelse för Gävleborgsregionens långsiktiga utveckling. Vi vill påtala vikten av att universiteten utvecklar samarbetet om forskarutbildning med högskolorna, såsom Högskolan i Gävle.

Stockholm den 5 oktober 2005

Sinikka Bohlin (s)

Yoomi Renström (s)

Per-Olof Svensson (s)

Åsa Lindestam (s)

Raimo Pärssinen (s)